

Viljandi muinsuskaitseala kaitsekorra töökohtumine 15.06.2026 Viljandis

Kohtumise kokkuvõte

Osalesid: Jaak Pihlak, Ditmar Martinson, Ene Rink, Jaak Reinula, Indrek Aasna (Teams), Anita Staub (Teams), Monika Vestman, Helena Kaldre, Laura Ingerpuu, Reesi Sild, Marilin Mihkelson.

1. Spordihoone juurdeehitus

Lepiti kokku, et linn esitab ruumianalüüsi Muinsuskaitseametile, kes seejärel saab otsustada, kas spordihoone laiendus on lubatav või mitte. 30.06 on järgmine muinsuskaitsekomisjon. Ruumianalüüs peaks selgitama välja spordikogukonna vajaduse ja linna võimalused nende realiseerimiseks kõnealuses hoones.

2. Viljandi muinsuskaitseala kaitsekord

Arutati läbi linnapoolset vastuseisu tekitanud küsimused.

- Maapealsete parklate rajamine. Punkti 19.16 on muudetud: *avalikus ruumis uusi maapealseid parklaid üldjuhul ei rajata, välja arvatud õuemaale*. Jaak Reinula hinnangul muudetud kujul sõnastus sobib. Põhimõte, et uusi parklaid ei rajata, sobib.
- Tänavapinna madalamaks viimine. Sõnastust on muudetud, varem **oli vajaduse korral**, nüüd on **võimaluse korral** ehk *tänavarekonstrueerimisel säilitatakse või taastatakse kultuuriväärtuslike ehitiste proportsioonid, võimaluse korral tänavapinda madalamale viies*; Jaak Reinula hinnangul selline sõnastus sobib. Ta tõi välja, et seletuskirjas võiks olla täpsustus, et sademevee keldrisse sattumise vältimine ei saa olla vaid linna vastutusel, vaid peab olema nii linna kui majaomaniku ühine vastutus. Praegune sõnastus ei ole selles osa piisavalt täpne. **MKA ja KuM täiendavad seletuskirja punkti 19.12.**
- Asfaldi välistamine. Jaak Reinula tõstatas küsimuse, kas asfaldi võib kasutada ka terves ulatuses tänavakatmiseks, kui munakiviks vahendeid ei ole. MKA vastas, et jah, võib. **MKA ja KuM täiendavad seletuskirja punkti 19.13.**
- Kaitsekorra koostamine Viljandi üldplaneeringuga paralleelselt. Ditmar Martinson tõstatas teema, et kui kaitsekord enne ÜPd vastu võetakse, võib tekkida olukord, kus avalikustamise käigus selgub vajadus ÜPd muuta nii, et see ei vasta kaitsekorra põhimõtetele ja ÜP muinsuskaitse eritingimustele. MKA ja KUM selgitasid, et ÜPs kavandatud peaks jääma ÜP muinsuskaitse eritingimustega lubatu raamesse. Lepiti kokku, et kui tekib olukord, kus soovitakse ÜPs kavandada tegevusi, mis ei vasta kaitsekorrale ja ÜP muinsuskaitse eritingimustele, on MKA koos linnaga valmis kompromisse otsima.

- Järveäärne haljasala. Jaak Reinula hinnangul ei ole linnal enam soovi järveäärset haljasala muinsuskaitsealast välja jätta, lisades, et kui leitakse arheoloogiline kultuurkiht või leid, siis tuleb tööd peatada ja ajutine kaitse kehtestada ja muud menetluslikud toimingud, mis võtavad aega ja tekitavad liigset halduskoormust. Selgitas, et määratud piirid tekitasid esialgu küsimusi, kuid on samas arusaadav, et piirid tuleb määrata. Helena Kaldre selgitas, et piiri määramisel on lähtutud eksperthinnangutest. Reinula selgitas, et linnal on soov ala kasutada sportimiseks ja vabaaja veetmiseks ning selleks annab praegune sõnastus võimaluse. Seega selline sõnastus põhimõtteliselt sobib. Samas tõi Reinula välja, et küsimusi on tekitanud järveäärse luha paigutamine teiste parkidega samasse punkti.

MKA ja KUM tegid ettepaneku võtta järveäärne luht ajalooliste haljasalade punktist ja kaardilt välja, kuid sel juhul on vajalik lisada piirkonna 3 nõudeid käsitlevasse punkti haljastuse kohta käiv nõue. Lisaks on MKA ja KUM valmis eemaldama haljast reguleerivast punktist ajastuomaste liikide nõude. Linna esindajad olid muudatusega nõus.

Lisaks tegi Jaak Reinula ettepaneku ühtlustada kaitsekorras läbivalt järveäärse luha nimetust, kuna praegu on kasutusel erinevad määratlused. **MKA ja KUM teevad vastavad muudatused eelnõusse ja seletuskirja.**

Eelnõu muudatused:

21. Muinsuskaitseala piirkonnas 3 kehtivad järgmised nõuded: 1) piirkond säilitatakse avatud maastikuna, kuhu on lubatud rajada sobiva suuruse ja kujundusega ehitisi ning rajatisi (taristuobjektid, spordi- ja puhkerajatised, parklad, teenindushooned jms); 2) piirkonnas kehtivad arheoloogilise kultuurkihiga ala nõuded arheoloogiapärandi kaitseks (korralduse punkt 24); **3) uue kõrghaljastuse rajamisel kasutatakse haljasalale iseloomulikku kõrghaljastusviisi.**

22. Muinsuskaitseala ajalooliste haljasalade ja kõrghaljastuse puhul kehtivad järgmised nõuded: 1) ajalooliste avalike haljasalade (Lossipark, Sõbrapark ja mõisapark koos Tasuja puiestee alleega ~~ning Viljandi järve äärne poollooduslik luht~~) ajalooline struktuur, planeering, vaated, väärtuslik haljastus ja ajaloolised väikevormid säilitatakse; rekonstrueerimisel lähtutakse haljasalast kui tervikust, võttes taastamise korral aluseks dokumenteeritud ajaloolise olukorra ja arvestades muutustega linnaruumis (hilisem väärtuslik haljastus, ehitised jms); ajaloolised haljasalad on märgitud korralduse lisas 4; 2) uue kõrghaljastuse rajamisel kasutatakse konkreetsele tänavale või haljasalale iseloomulikku kõrghaljastusviisi ~~ja ajastuomaseid liike~~; 3) kaevetöödega ei kahjustata väärtuslikku kõrghaljastust, sealhulgas puude juurestikke.

- järsud üleminekud. Jaak Reinula ja Ditmar Martinson tõstatasid küsimuse, kuidas ja kus oleks kõige õigem defineerida, mida tähendab kaitsekorras punktis 27 nimetatud järsk üleminek hoonestuse mastaapsuses.

27.Kaitsevööndisse uue ehitise püstitamisel kehtivad järgmised nõuded:

- 1. uue ehitise püstitamisel või olemasoleva ehitise maapealse osa laiendamisel välditakse **järske üleminekuid hoonestuse mastaapsuses** ja tiheduses võrreldes külgneva muinsuskaitsealaga;*

Jaak Reinulal oli sõnastuse ettepanek Olavi Remmelkoorelt, mida ta lubas jagada. Lepiti kokku, et KUM ja MKA vaatavad ettepaneku üle ja võimalusel täiendavad seletuskirja. Kui aga sellisel kujul ettepanek kaitsekorda ei sobi, siis saab kaitsekorra seletuskirjas selgitada, et konkreetsem selgitus kaitsevööndis uue ehitise püstitamise nõuetele antakse üldplaneeringu eritingimustes või üldplaneeringus.

Lepiti kokku, et KUM ja MKA jagavad esitluse slaide.

Lisaks saadavad lähinädalatel täiendatud eelnõu ja seletuskirja viljandi@viljandi.ee aadressile, et linn saaks edasi ettepanekut menetleda ja selle uuesti volikogusse suunata.